

Roman A. Rachmajda ocd, „Ludzka wolność w ujęciu św. Jana od Krzyża”.

Wolność jest zagadnieniem centralnym w myśli i życiu św. Jana od Krzyża. Dzięki niej można opisać najpełniej to, czym żył i czego nauczał mystyk hiszpański – ścisłą relację, więź, komunię, zjednoczenie z Bogiem, którą określał terminem *unión*.

Rozdział I pracy opisuje statyczne uwarunkowania wolności w systemie świętego, opisane w trzech aspektach: miejsce wolności w jego systemie, w którym centrum stanowi powołanie człowieka do *unión* miłości z Bogiem, która to *unión* realizuje się na trzech płaszczyznach: ontycznej, historio-zbawczej i ascetyczno-mistycznej; opis osób stanowiących *unión* – Boga i człowieka; oraz – sam charakter wolności, jaka istnieje w człowieku zdolnym do *unión* z Bogiem, i o której święty mówi – wolność wewnętrzna.

Rozdziały II i III opisują wymiar realizacji wolności, drogę wyzwolenia u świętego, analizując poznanie w tym procesie.

Rozdział II, zatytułowany „Dar i doświadczenie wolności”, to zwykły okres w relacji pomiędzy Bogiem a człowiekiem, którego doświadcza większość ludzi; zawiera on trzy okresy z perspektywy wolności: pierwsze wyzwolenie, noc-wyzwolenie czynne i noc bierną zmysłów. Rozdział III – to czas niezwykłej relacji pomiędzy Bogiem a człowiekiem, gdy działa Bóg, stąd „wolność w kręgu Boga”; zaczyna się ona nocą bierną ducha, która prowadzi do *unión*, w ramach której jest *unión* / komunia osób i *unión* / zjednoczenie władz; ta pierwsza jest stała, druga – chwilowa.